

ВОДИЧ ЗА АКТИВНО ЗДРАВО ПРОДУКТИВНО СТАРЕЊЕ

Старост није болест него нормална физиолошка појава и сигурна будућност сваког човека. Колико брзо и на који начин старимо зависи од генетике појединца, али и од примене позитивног здравственог понашања у току старења.

1. Стална физичка активност од младости до дубоке старости – подразумева свакодневне вежбе дисања и вежбе мишића посебно дна карлице ради спречавања неконтролисаног мокрења;
2. Стална психичка активност – стално учење и стицање нових вештина и знања;
3. Правилна исхрана која је ограничена по калоријској вредности за старије од 65 година (дневни унос до 1500 cal због смањења базалног метаболизма код старијих особа) – подразумева редовно узимање поврћа и воћа, рибе, белог меса без кожице, смањен унос "5 Б" (бело брашно, бели шећер, бели пиринач, со и масти), уношење до 2 литре незаслађене течности у организам, најбоље воде. Препоручује се припрема хране кувањем без употребе запршке. Не треба јести поховану и пржену храну. Дневно уз оброк попити 1 дл црног вина;
4. Спречавање гојазности, али и потхрањености у старости;
5. Престанак пушења, конзумирања алкохола, опијата, лекова (који нису редовна терапија), кафе и других средстава која могу да изазову зависност;
6. Стална радна активност и после одласка у пензију;
7. Живљење са оптимизмом – често се смејати и бити што ведрији и позитивнији, преузимати одговорност за сопствене неуспехе;
8. Позитивне емоције, љубав и доброта према породици, околини и послу, сексуална активност као саставни део љубави нема старосну границу;
9. Избегавање усамљености и депресије, развијање комуникације, прилагођавање на стресне догађаје;
10. Одржавање личне хигијене и хигијене животне и радне околине, уклањање препрека у кући и околини ради спречавања падова и повреда;
11. Неприхватање предрасуда и незнаша о старењу и старости као болести, немоћи и зависности од других (само свака 5 старија особа зависи од туђе неге и помоћи због функционалне онеспособљености);
12. Придржавати се савета за лечење и узимати лекове само под контролом лекара;
13. Преношење вештина и знања, радног и животног искуства на млађе и друге старије особе.

СТАЛНА ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ ОБЕЗБЕЂУЈЕ АКТИВНО ЗДРАВО СТАРЕЊЕ

Унапређује здравље, чува функционалну способност и у дубокој старости!

Старосно доба преко 65 година није препрека за сталну физичку активност!

Физичка неактивност = фактор ризика за болесно старење!

1. КОРИСТИ ОД СТАЛНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ ЗА ЗДРАВЉЕ СТАРИЈИХ ОСОБА:

Спречава ризик настанка:

- болести срца и крвних судова,
- повећаних концентрација масноћа у крви
- можданог удара
- психичких поремећаја
- неконтролисаног мокрења, инконтиненције
- повреда, прелома, остеопорозе и декубитуса
- повишеног крвног притиска
- шећерне болести–инсулин независне
- прекомерене тежине

2. ПРЕ УКЉУЧИВАЊА СТАРИЈИХ ОСОБА У ПРОГРАМЕ СТАЛНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ:

- треба се посаветовати са изабраним лекаром,
- треба спровести контролне лекарске прегледе;

3. ВОЂЕЊЕ И НАДЗОР ПРОГРАМА ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ КОД СТАРИЈИХ ОСОБА:

- програм физичке активности у старијем добу планира се и спроводи под стручним надзором,
- интензитет оптерећења вежби треба прилагодити ранијој, средњој и дубокој старости, полу, функционалној способности, кондицији и степену здравља старије особе;

4. ТРАЈАЊЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ СТАРИЈИХ ОСОБА:

- најмање 15 до 30 минута дневно, а максимално 40 минута (може се вежбати 10–15 мин. више пута дневно са укупном дневном активношћу од најмање 30 минута),
- учесталост спровођења вежби – најмање 2 до 3 пута недељно уз редовност спровођења;

5. ПРИОРИТЕТ ВЕЖБИ У ПРОГРАМИМА ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ ЗА СТАРИЈЕ ОСОБЕ:

- вежбе правилног дисања,
- вежбе координације и равнотеже,
- вежбе флексибилности и истезања,
- вежбе мишића дна карлице (посебно код старијих жена),
- вежбе опште издржљивости и снаге,
- вежбе релаксације и опуштања;

6. ПРЕПОРУЧЕНЕ МЕРЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ ЗА СТАРИЈЕ ОСОБЕ УЗ КОНТРОЛУ ЛЕКАРА:

- пешачење, ходање бржим темпом за унапређење рада срца, тонуса мишића, покретљивости у старости, нордијско ходање са 2 штапа,
- пливање, вежбање у води – одговара скоро свакој старијој особи, избегавати нагли улазак у хладну воду и непосредно после оброка,
- вожња бициклом или собним бициклом,
- собна гимнастичка – идеална активност за старије особе које нису раније вежбале, вежбе снаге са теговима се не препоручују

ОСТАЛЕ МОГУЋЕ АКТИВНОСТИ: плес, аеробик, планинарење, ѡога, стони тенис, тенис, голф, куглање и сл. као и вежбе свакодневне животне активности као што су кућни послови, набавка намирница и кување, баштованство, обрезивање воћки и винограда, брига о домаћим животињама, игра са унућићима, брига о члановима породице и другим старијим особама.

ВАЖНА НАПОМЕНА!!! Уколико се појаве потешкоће током вежбања (бол у грудном кошу, отежано дисање, осећај слабости и вртоглавица) одмах прекинути вежбање и обратити се лекару.

ПРОЈЕКАТ ИЗРАДЕ ВОДИЧА ЗА КООРДИНАЦИЈУ УСЛУГА ЗАШТИТЕ СТАРИЈИХ ОСОБА У БЕОГРАДУ ОДОБРЕН ЈЕ И ФИНАНСИРАН ОД СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ЗДРАВСТВО СКУПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА СТАРИЈЕ ОСОБЕ И СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНЕ ГРУПЕ

ВОДИЧ ЗА КООРДИНАЦИЈУ УСЛУГА ЗАШТИТЕ СТАРИЈИХ ОСОБА У БЕОГРАДУ

ГРАДСКИ ЗАВОД
ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
2009.

СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА ЗДРАВСТВО
ГРАДА БЕОГРАДА

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА СТАРИХ У БЕОГРАДУ

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

СЛУЖБЕ КУЋНЕ НЕГЕ И ПОЛИВАЛЕНТНЕ ПАТРОНАЖЕ

1. Дом здравља "Др Милорад Влајковић", Барајево
Поливалентна патронажа, кућно лечење / 8300-186
2. Дом здравља Вождовац
Служба поливалентне патронаже
3443-649, 3080-559
Служба кућног лечења и неодложне помоћи
2441-980, 3080-634, 3080-591
3. Дом здравља Врачар
Служба социјалне медицине, статистике и информатике са поливалентном патронажом
3402-542, 3402-580
Служба опште медицине (кућно лечење)
3402-509, 3402-514
4. Дом здравља "Миливоје Стојковић", Гроцка
Патронажна служба / 8500-754, 3410-590
Кућно лечење / 8501-661/15
5. Дом здравља Звездара
Служба за здравствену заштиту жена и поливалентна патронажа / 2832-352 лок. 544
Одељење кућног лечења и медицинске неге / 2832-332
6. Дом здравља Земун
Служба социјалне медицине, статистике, информатике, поливалентне патронаже и епидемиологије
3160-039, 2195-422/254, 263, 2199-510
Одељење кућног лечења и медицинске неге
2195-422/257, 2198-384
7. Дом здравља "Др Ђорђе Ковачевић", Лазаревац
Сектор основне здравствене заштите са поливалентном службом / 8123-141/379
Сектор хитне неодложне помоћи са кућним лечењем и возним парком
8121-772, 8122-094, 8123-141/280
8. Дом здравља Младеновац
Патронажна служба / 8241-526
Служба кућног лечења / 8241-518, 8241-521
9. Дом здравља Нови Београд
Служба социјалне медицине, здравствене статистике, поливалентне патронаже и домски информациони центар / 2222-128, 2095-343
Кућно лечење / 2095-222
10. Дом здравља Обреновац
Поливалентна патронажна служба
8721-909/55, 8721-182
Служба за кућно лечење / 8721-909/24
11. Дом здравља "Др Милутин Ивковић", Палилула
Служба поливалентне патронаже / 3224-321/138
Одељење кућног лечења / 3224-321/175
12. Дом здравља Раковица
Одсек патронаже / 2561-465, 2561-243/126
Одељење кућног лечења и неодложне помоћи
3593-808
13. Дом здравља Савски венац
Поливалентна патронажа / 3616-339
Кућно лечење / 2684-493
14. Дом здравља Сопот
Патронажна служба / 8251-288/123
15. Дом здравља Стари град
Поливалентна патронажна служба / 2627-255/317
Кућно лечење и неодложна лекарска помоћ
2627-255/210
16. Дом здравља "Др Симо Милошевић", Чукарица
Служба социјалне медицине, статистике и поливалентне патронаже
3538-401, 3538-323
Служба кућног лечења / 2507-954

Заводи за заштиту здравља без стационара

- Градски завод за геронтологију
Краља Милутина 52-І, контакт / 206 78 00
Градски завод за хитну медицинску помоћ
Булевар Франша Д'Епереа 5, контакт 94

МРЕЖА ГЕРИЈАТРИЈСКИХ БОЛНИЧКИХ КАПАЦИТЕТА НА ПОДРУЦЈУ ГРАДА БЕОГРАДА

1. КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ
Институти и клинике Клиничког центра
ул. Пастерова бр. 2 / 3618-444, 3617-777
2. КБЦ "ЗЕМУН"
ул. Вукова бр. 9, Земун / 3772-666,
3772-651, 2106-106
3. КБЦ "ЗВЕЗДАР"
ул. Димитрија Туцовића бр. 161, Београд
3809-649
Клиника за геријатрију
ул. Прешевска бр. 31, Београд / 3806-042
4. КБЦ "Др Драгиша Мишовић"
ул. Хероја Милана Тепића бр. 1, Београд
3630-600, 3630-700

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА СТАРИЈЕ ОСОБЕ И СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНЕ ГРУПЕ

Фото - Н. Брзановић

Канцеларија за старије особе и социјално угрожене групе

Канцеларија за старије особе и социјално угрожене групе основана је у Градском заводу за јавно здравље Београд крајем 2008. године.

Канцеларија има следеће циљеве:

Успостављање координације свих сегмената здравствене заштите, побољшање функционисања постојећег система здравствене заштите, промовисање здравља за ове групе популације и конституисање модела који би био одржив у свим регионима Србије.

Фото - Н. Брзановић

Локација Канцеларије:

Градски завод за јавно здравље Београд
11000 Београд, Булевар деспота Стефана 54/а
II спрат, собе 42 и 44

Контакт:

Др Ирена Јелетовић Милошевић
Руководилац Канцеларије
207 86 42
062 971 98 61
e-mail: kancelarijazastarije@zdravije.org.rs

Прим. др с.ц. мед. Христо Анђелски
Саветник
324 26 57
062 971 98 65
e-mail: hristo.andjelski@zdravije.org.rs

Водич представља идентификацију расположивих ресурса здравствене и социјалне заштите на територији града Београда. Намењен је здравственим радницима и сарадницима из примарне здравствене заштите, тј. изабраном лекару, као и старијим корисницима са циљем повећања информисаности.

ЦЕНТРИ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОПШТИНАМА

ГРАДСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД - БЕОГРАД

ул. Руска бр. 4, Београд
2650-093, 2650-542, 2652-544
2650-329, 2650-952

ВОЖДОВАЦ

ул. Адмирала Вуковића бр. 14
2461-644, 2461-757

ЗЕМУН

ул. Александра Дубчека бр. 2
2193-979, 2193-999

ПАЛИЛУЛА

ул. Цвијићева бр. 110
2753-557

РАКОВИЦА

ул. Мишка Крањца бр. 12
3583-491, 3051-700, 3051-893

САВСКИ ВЕНАЦ

ул. Ломина бр. 17
2643-538

СТАРИ ГРАД

ул. Господар Јевремова бр. 17а
2623-740, 2625-593, 2626-064

НОВИ БЕОГРАД

ул. Тошин бунар бр. 148
3191-809, 3190-191, 3190-192, 3190-252

ЧУКАРИЦА

ул. Михаила Валтровића бр. 36а
2505-018

ВРАЧАР

ул. Максима Горког бр. 17а
2456-546, 2456-649

ЗВЕЗДАРА

ул. Крфска бр. 7
2401-750, 2414-129, 2410-863

СОПОТ

11450 Сопот, ул. Космајска бр. 8
8251-314

БАРАЈЕВО

11450 Барајево, ул. Светосавска бр. 876
8300-402, 8300-401

ЛАЗАРЕВАЦ

11220 Лазаревац, ул. Јанка Стајчића бр. 21
8127-755, 8123-298

ОБРЕНОВАЦ

11500 Обреновац, ул. Београдског батаљона бр. 86
8721-631, 8721-340, 8721-616

ГРОЦКА

11306 Гроцка, ул. Булевар ослобођења бр. 51
8500-655, 8501-064

МЛАДЕНОВАЦ

11400 Младеновац, ул. Живомира Савковића бр. 13
8232-429, 8236-584, 8233-714, 8231-192, 8231-014

САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАК И ПОРОДИЦУ

ул. Руска бр. 4
2650-258, 2650-936

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР БЕОГРАД

ПЈ ДОМ ПЕНЗИОНЕРА БЕЖАНИЈСКА КОСА

ул. Марије Бурсаћ бр. 49, Земун
2695-605 централа, 2671-459

ПЈ ДОМ ПЕНЗИОНЕРА ВОЖДОВАЦ

ул. Качарска бр. 6-12, Београд
2462-211

ПЈ ДОМ ПЕНЗИОНЕРА КАРАБУРМА

ул. Пљешевића бр. 2, Београд
2763-068, 2763-379

ПЈ СТАЦИОНАР У ДИЉСКОЈ УЛИЦИ

ул. Диљска бр. 2а, Београд
2783-012, 2784-234

ПЈ ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ И ПОМОЋ У КУЋИ

ул. Марије Бурсаћ бр. 49, Земун
2695-605, 2671-459

Фото - Н. Брзановић